Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda,
izmijenjena i dopunjena protokolima broj 3, 5 i 8,
i dopunjena Protokolom broj 2

Vlade potpisnice kao clanice Vijeca Europe,

imajuci u vidu Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima, koju je Generalna skupština Ujedinjenih naroda proglasila 10. prosinca 1948. godine;

smatrajuci da ta Deklaracija ima svrhu uciniti sigurnim univerzalno i stvarno priznavanje i poštivanje u njoj proklamiranih prava;

smatrajuci da je cilj Vijeca Europe ostvariti vece jedinstvo medu njegovim clanicama i da je jedan od nacina postizanja toga cilja ocuvanje i daljnje ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda;

potvrdujuci iznova svoju duboku vjeru u one osnovne slobode koje cine temelje pravde i mira u svijetu, a koje se, s jedne strane, najbolje štite stvarnom politickom demokracijom, a s druge zajednickim shvacanjem i poštivanjem ljudskih prava o kojima ovise;

odlucne kao vlade europskih zemalja, s istim težnjama i zajednickim naslijedem politickih tradicija, ideala, slobode i vladavine prava, da poduzmu prve korake ka zajednickoj provedbi odredenih prava navedenih u Univerzalnoj deklaraciji;

suglasile su se o sljedecem:

Clanak 1.

Visoke strane ugovornice jamce svim osobama u domeni svojih ovlaštenja prava i slobode što su utvrdeni u Dijelu I. ove Konvencije.

I.

Clanak 2.

1 Pravo na život svakoga covjeka zašticeno je zakonom. Nitko ne može biti namjerno lišen života, osim u izvršenju smrtne kazne na osnovi presude suda kojom je proglašen krivim za zlocin za koji je ta kazna predvidena zakonom.

2 Lišenje života nije oprecno odredbama ovoga clanka ako proizlazi iz upotrebe sile koja je prijeko potrebna:

a u odbrani svakoga pojedinca od nezakonitoga nasilja

b prigodom zakonitoga lišenja slobode ili sprecavanja bjekstva osobe koja je zakonito lišena slobode

c u akciji poduzetoj, sukladno zakonu, radi gušenja nemira ili pobune.

*European Treaties No. 5 (ETS), izvorni tekst Konvencije u skladu s Protokolom broj 3 (ETS NO. 45), koji je stupio na snagu 21. rujna 1970., Protokolom broj 5 (ETS No. 45), koji je stupio na snagu 20. prosinca 1971. i Protokolom broj 8 (ETS No 118), koji je stupio na snagu 1. sijecnja 1990. Tekst Konvencije sadrži i tekst Protokola broj 2 (ETS No. 44), koji je sukladan

članku 5., stavak 3. i sastavni je dio Konvencije od njezina stupanja na snagu 21. rujna 1979. godine.

Clanak 3.

Nitko nece biti podvrgnut torturi, neljudskom ili ponižavajucem postupku ili kažnjavanju.

Clanak 4.

1 Nitko nece biti držan u ropstvu ili položaju ropske ovisnosti.

2 Nitko nece biti primoravan da obavlja prinudni ili obvezni rad.

3 Za potrebe ovoga clanka izraz "prinudni ili obvezni rad" ne ukljucuje:

a bilo koji rad što se normalno zahtijeva od osobe koja je u zatvoru, sukladno odredbama clanka 5. ove Konvencije, ili za vrijeme uvjetnog otpusta;

b bilo koju službu vojne naravi ili, u slucaju odbijanja služenja vojne obveze u državama gdje se to odobrava, bilo koju drugu službu umjesto obveznog služenja vojne obveze;

c bilo koju službu koja se zahtijeva u slucaju izvanrednoga stanja ili katastrofe koja ugrožava život ili blagostanje zajednice;

d bilo koji rad ili službu koji su dio uobicajenih gradanskih obveza.

Clanak 5.

1 Svatko ima pravo na slobodu i osobnu sigurnost.

Nitko ne smije biti lišen slobode, izuzev u niže navedenim slucajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom:

a zakonitoga lišenja slobode na temelju presude ovlaštenoga suda;

b zakonitoga uhicenja ili lišenja slobode zbog nepokoravanja zakonitom nalogu suda ili sa svrhom osiguranja izvršenja bilo koje obveze propisane zakonom;

c zakonitoga uhicenja ili lišenja slobode radi privodenja ovlaštenoj sudskoj vlasti, kad postoji opravdano uvjerenje da je ta osoba izvršila kazneno djelo ili kad postoje valjani razlozi da se osoba sprijeci da izvrši kazneno djelo ili da, nakon izvršenja kaznenoga djela, pobjegne;

d lišenja slobode maloljetnika, na temelju zakonitoga naloga, radi odgoja pod nadzorom ili zakonitoga pritvaranja zbog privodenja ovlaštenim tijelima vlasti;

e zakonitoga lišenja slobode osoba kako bi se sprijecilo širenje neke zarazne bolesti, pritvaranja mentalno oboljelih osoba, alkoholicara, narkomana ili skitnica;

f zakonitoga uhicenja ili lišenja slobode osobe sa svrhom sprecavanja ilegalnoga ulaska u zemlju ili osobe protiv koje je u tijeku postupak protjerivanja ili izrucenja.

2 Svatko tko je uhicen bit ce odmah obaviješten, na jeziku koji razumije, o razlozima uhicenja i o svim optužbama protiv njega.

3 Svatko tko je uhicen ili lišen slobode sukladno odredbama stavka 1(c) ovoga clanka mora odmah biti izveden pred suca ili drugu službenu osobu koja je zakonom ovlaštena da obnaša sudsku vlast i mora imati pravo na sudenje u razumnom roku ili na puštanje na slobodu do sudenja. Puštanje na slobodu može se uvjetovati jamstvom o pojavljivanju na sudenju.

4 Svatko kome je uskracena sloboda uhicenjem ili lišavanjem slobode ima pravo uložiti žalbu sudu kako bi sud, u kratkom roku, razmotrio zakonitost lišavanja slobode i kako bi, ukoliko ono nije bilo zakonito, naložio oslobadanje.

5 Svatko tko je bio žrtva uhicenja ili lišavanja slobode protivno odredbama ovoga clanka ima pravo na obeštecenje.

Clanak 6.

1 Prigodom utvrdivanja gradanskih prava i obveza ili osnovanosti bilo koje kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravicnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izrice javno, ali se novinari i javnost mogu iskljuciti s citavoga ili s jednoga dijela sudenja u interesu morala, javnoga reda ili državne sigurnosti u demokratskom društvu, kad to nalažu interesi maloljetnika ili zaštite privatnoga života strana u prijeporu, ili kad to sud smatra izricito potrebnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao nanijeti štetu interesima pravde.

2 Svatko tko je optužen za kazneno djelo smatra se nevinim dok se njegova krivnja, na temelju zakona, ne dokaže.

3 Svatko tko je optužen za kazneno djelo ima sljedeca minimalna prava:

a da odmah, na jeziku koji razumije, bude podrobno obaviješten o prirodi i razlogu optužbe protiv njega;

b da mu se osiguraju vrijeme i uvjeti neophodni za pripremu obrane;

c da se brani sam ili uz pomoc branitelja kojega sam izabere ili, ako ne raspolaže sredstvima da plati branitelja, da ga dobije besplatno, kad to nalažu interesi pravde;

d da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisutnost i saslušanje svjedoka obrane odobri pod uvjetima koji važe i za svjedoke optužbe;

e da se koristi besplatnom pomoci tumaca ukoliko ne razumije ili ne govori jezik koji se koristi na sudu.

Clanak 7.

1 Nitko se ne može smatrati krivim za kazneno djelo nastalo cinjenjem ili necinjenjem koje u vrijeme izvršenja nije bilo kazneno djelo na temelju državnoga ili medunarodnoga pravu. Isto tako, izrecena kazna nece biti teža od one koja se primjenjivala u vrijeme izvršenja kaznenoga djela.

2 Odredbe ovoga clanka ne utjecu na sudenje ili kažnjavanje bilo koje osobe koja je kriva za cinjenje ili necinjenje ako je to djelo u vrijeme izvršenja bilo kazneno djelo sukladno opcim pravnim nacelima što su priznata kod civiliziranih naroda.

Clanak 8.

1 Svatko ima pravo na poštivanje svoga privatnoga i obiteljskoga života, doma i prepiske.

2 Javna se vlast ne miješa u ostvarivanje ovoga prava, osim ako je takvo miješanje predvideno zakonom i ako je to prijeko potrebna mjera u demokratskome društvu u interesu državne sigurnosti, javne sigurnosti, gospodarske dobrobiti zemlje, sprjecavanja nereda ili sprjecavanja zlocina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

Clanak 9.

1 Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere. Ovo pravo ukljucuje slobodu promjene vjere ili uvjerenja i slobodu da sam, ili zajedno s drugima i javno ili privatno, manifestira svoju vjeru ili uvjerenje, obredom, propovijedanjem i vršenjem vjerskih dužnosti i rituala.
2 Sloboda manifestiranja svoje vjere ili svojih uvjerenja podlijegat ce samo onim ogranicenjima što su predvidena zakonom i što su prijeko potrebna u demokratskom društvu u interesu javne sigurnosti, zaštite javnoga poretka, zdravlja ili morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

Clanak 10.

1 Svatko ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo ukljucuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovim se clankom ne sprjecavaju države da zahtijevaju odobrenja za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.
2 Ostvarivanje tih sloboda, buduci da ukljucuje obveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ogranicenjima ili kaznama što su predvidene zakonom i što su prijeko potrebne u demokratskome društvu u interesu državne sigurnosti, teritorijalnoga integriteta ili javne sigurnosti, sprjecavanja nereda ili zlocina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih, sprjecavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu ocuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva.

Clanak 11.

1 Svatko ima pravo na slobodu mirnoga okupljanja i udruživanja s drugima, ukljucujuci i pravo osnivanja sindikata i pridruživanja sindikatima radi zaštite svojih interesa.
2 Ova prava nece biti ogranicena, izuzev na nacin propisan zakonom, što je neophodno u demokratskome društvu u interesu državne ili javne sigurnosti, s ciljem sprjecavanja nereda ili zlocina, zaštite zdravlja ili morala ili zaštite prava i sloboda drugih. Ovim se clankom ne zabranjuje uvodenje zakonitih ogranicenja na ona prava koja uživaju pripadnici vojske, policije ili državne uprave.

Clanak 12.

Od trenutka kad postanu sposobni za brak, muškarac i žena imaju pravo stupiti u brak i zasnovati obitelj sukladno državnim zakonima kojima se regulira ostvarivanje toga prava.

Clanak 13.

Svatko cija su prava i slobode, priznati ovom Konvencijom, narušeni ima pravo na pravni lijek pred državnim vlastima, cak i onda kad su povredu ovih prava i sloboda ucinile osobe u vršenju svoje službene dužnosti.

Clanak 14.

Uživanje prava i sloboda predvidenih ovom Konvencijom osigurava se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, politicko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rodenje ili drugi status.

Clanak 15.

1 Tijekom rata ili druge javne opasnosti koja prijeti opstanku države, svaka visoka strana ugovornica može poduzeti mjere koje odstupaju od njezinih obveza temeljem ove Konvencije, i to u najnužnijoj mjeri koju zahtijeva hitnost situacije, s tim da takve mjere ne budu u neskladu s njezinim drugim obvezama spram medunarodnoga prava.
2 Prethodna odredba ne dopušta odstupanje od odredaba clanka 2., izuzev zbog smrti prouzrocene zakonitim ratnim postupcima, ili clanka 3. i clanka 4., stavak 1., i clanka 7.
3 Svaka visoka strana ugovornica koja se koristi svojim pravom da odstupi od odredaba Konvencije obavještava u potpunosti Glavnoga tajnika Vijeca Europe o mjerama koje poduzima i razlozima za njih. Ona takoder obavještava Glavnoga tajnika Vijeca Europe kad takve mjere prestaju djelovati i kad se odredbe Konvencije iznova pocinju u potpunosti primjenjivati.

Clanak 16.

Nijedna od odredaba clanaka 10., 11. i 14. nece se tumaciti tako da sprjecava visoke strane ugovornice da ogranicavaju politicku djelatnost stranaca.

Clanak 17.

Ništa se u ovoj Konvenciji ne može tumaciti tako da podrazumijeva pravo bilo koje države, skupine ili osobe da se upuste u neku djelatnost ili izvrše neki cin koji je usmjeren na poništavanje bilo kojega od navedenih prava i sloboda ili na njihovo ogranicenje u vecoj mjeri od one koja je predvidena Konvencijom.

Clanak 18.

Ogranicenja glede navedenih prava i sloboda što su dopuštena temeljem ove Konvencije nece se primjenjivati u bilo koje druge svrhe izuzev u one za koje su predvidena.

Dio II.

Clanak 19.

Kako bi se osiguralo da visoke strane ugovornice poštuju obveze koje proizlaze iz ove Konvencije, osnivaju se:

a Europsko povjerenstvo za ljudska prava, u daljnjem tekstu “Povjerenstvo”,

b Europski sud za ljudska prava, u daljnjem tekstu “Sud”.

Dio III.

Clanak 20.

1 Broj clanova Povjerenstva jednak je broju visokih strana ugovornica. U Povjerenstvu ne može biti više od jednoga državljanina iste države.

2 Povjerenstvo zasjeda na opcoj sjednici. Medutim, Povjerenstvo može uspostaviti vijeca, sastavljena od po najmanje sedam clanova. Vijeca mogu razmatrati predstavke podnesene na temelju clanka 25. ove Konvencije ukoliko se o njima može raspravljati u skladu sa ustanovljenom praksom ili ako se njima ne pokrece neko ozbiljno pitanje, bitno za

tumacenje ili primjenu ove Konvencije. Sukladno prije navedenim ogranicenjima i odredbama stavka 5. ovoga clanka, vijeca imaju svoje ovlasti, koje pripadaju Povjerenstvu temeljem ove Konvencije.

Clan Povjerenstva izabran s obzirom na visoku stranu ugovornicu protiv koje je predstavka podnesena ima pravo biti clanom vijeca kojem je predstavka upucena.

3 Povjerenstvo može osnovati odbore, sastavljene od po najmanje tri clana, s ovlastima da mogu jednoglasnom odlukom proglasiti neprihvatljivom, ili skinuti s popisa svojih predmeta, predstavku podnesenu temeljem clanka 25., kad se takva odluka može donijeti bez daljnjega ispitivanja.

4 Vijece ili odbor mogu u svako doba ustupiti ovlasti opcoj sjednici Povjerenstva, koje takoder može naložiti da mu se prepusti bilo koja predstavka što je upucena vijecu ili odboru.

5 Jedino opca sjednica Povjerenstva ima sljedece ovlasti:

a ispitati predstavke koje su podnesene temeljem clanka 24

b podnijeti predmete Sudu u skladu s clankom 48. a

c utvrditi poslovnik u skladu s clankom 36.

Clanak 21.

1 Clanove Povjerenstva bira Vijece ministara, i to apsolutnom vecinom glasova i s popisa imena koji je napravio Ured Savjetodavne skupštine; u Savjetodavnoj skupštini svaka skupina predstavnika visokih strana ugovornica predlaže tri kandidata, od kojih najmanje dva moraju biti njezini državljani.

2 Ukoliko se može primijeniti, isti postupak važi i prigodom popunjavanja Povjerenstva ako druge države naknadno postanu clanicima ove Konvencije i kad se popunjavaju slucajem upražnjena mjesta.

3 Kandidati moraju imati visoke moralne kvalitete i moraju posjedovati potrebne kvalifikacije za visoku sudsku funkciju ili biti priznati strucnjaci za državno ili medunarodno pravo.

Clanak 22.

1 Clanovi se Povjerenstva biraju na razdoblje od šest godina. Oni mogu biti ponovno birani. Medutim, od clanova izabranih na prvim izborima, mandat sedmorice clanova istjece nakon tri godine.

2 Clanove kojima ce mandat isteci krajem pocetnoga razdoblja od tri godine odreduje ždrijebom Glavni tajnik Vijeca Europe odmah nakon završetka prvih izbora.

3 Kako bi se što je više moguce osiguralo da se jedna polovina clanova Povjerenstva obnavlja svake tri godine, Vijece ministara može odluciti, prije pristupanja svakim iducim izborima, da mandat jednoga ili mandati više clanova koje treba izabrati ne traje šest godina, ali da ne traje ni dulje od devet niti krace od tri godine.

4 U slucaju kad se radi o razlicitom trajanju mandata i kad Vijece ministara primijeni prethodno navedeni stavak, raspodjelu duljine trajanja mandata utvrduje ždrijebom Glavni tajnik Vijeca Europe neposredno nakon izbora.

5 Clan Povjerenstva izabran da zamijeni nekoga od clanova kojemu mandat nije još istekao preuzima mandat svoga prethodnika do okoncanja mandata toga prethodnika.

6 Clanovi Povjerenstva ostaju na funkciji do zamjene. Nakon zamjene nastavljaju raditi na onim slucajevima koje su oni uzeli u razmatranje a koji su nedovršeni.

Clanak 23.

Clanovi Povjerenstva rade u Povjerenstvu u osobnom svojstvu. Tijekom svoga mandata ne mogu se prihvatiti bilo koje funkcije koja je inkompatibilna s njihovom neovisnosti i nepristranosti kao clanova Povjerenstva ili sa zahtjevima te funkcije.

Clanak 24.

Svaka visoka strana ugovornica može putem Glavnoga tajnika Vijeca Europe iznijeti pred Povjerenstvo svaki slucaj kršenja odredaba ove Konvencije za koji smatra da ga je ucinila neka druga strana ugovornica.

Clanak 25.

1 Povjerenstvo može uzeti u razmatranje žalbu koju je Glavnom tajniku Vijeca Europe uputila bilo koja osoba, nevladina organizacija ili skupina pojedinaca koja se smatra žrtvom zbog kršenja prava priznatih ovom Konvencijom, koje je ucinila neka visoka strana ugovornica, uz uvjet da je ta visoka strana ugovornica protiv koje se podnosi žalba dala izjavu kojom priznaje ovlasti Povjerenstva da razmatra takve žalbe. One visoke strane ugovornice koje su dale takvu izjavu obvezale su se da nicim nece ometati puno ostvarivanje toga prava.

2 Ovakve izjave mogu biti dane i za odredeno vremensko razdoblje.

3 Izjave se dostavljaju Glavnome tajniku Vijeca Europe, koji njihove preslike prosljeduje visokim stranama ugovornicama i objavljuje ih.

4 Povjerenstvo nema ovlasti koje su utvrdene ovim clankom dok se najmanje šest visokih strana ugovornica ne obveže izjavom sukladno prethodno navedenim stavcima.

Clanak 26.

Povjerenstvo može razmatrati slucaj tek nakon što budu iscrpljeni svi domaci pravni lijekovi sukladno opceprihvacenim nacelima medunarodnoga prava, i to u roku od šest mjeseci od dana kad je donesena konacna odluka.

Clanak 27.

1 Povjerenstvo nece razmatrati žalbu koja je podnesena temeljem clanka 25. ako je ona:

a anonimna ili

b u suštini istovjetna s nekom drugom žalbom koju je Povjerenstvo vec razmatralo, ili koja je vec podvrgnuta nekoj drugoj proceduri medunarodne istrage ili rješavanja i ako ne sadrži nove relevantne cinjenice.

2 Povjerenstvo smatra neprihvatljivom svaku žalbu podnesenu na temelju clanka 25. za koju prosudi da je nespojiva s odredbama ove Konvencije, ocito neosnovana ili za koju smatra da predstavlja zlouporabu prava na žalbu.

3 Povjerenstvo odbacuje svaku žalbu što se podnese za koju smatra da je neprihvatljiva u skladu s clankom 26.

Clanak 28.

1 Ako Povjerenstvo prihvati žalbu koja mu je upucena:

a ono, radi utvrdivanja cinjenica, pristupa razmatranju žalbe zajedno s predstavnicima strana u sporu i, ako je potrebno, provodi istragu za ciju ce ucinkovitost zainteresirane države, nakon razmjene mišljenja s Povjerenstvom, osigurati sve potrebne uvjete;

b ono se, istodobno, stavlja na raspolaganje zainteresiranim stranama s ciljem osiguranja prijateljskoga rješenja spora na temelju ljudskih prava što su utvrdena ovom Konvencijom.

2 Ako Povjerenstvo uspije postignuti prijateljsko rješenje spora, ono ce napraviti izvješce, koje upucuje zainteresiranim državama, Vijecu ministara i Glavnome tajniku Vijeca Europe radi objavljivanja. To se izvješce ogranicava na opis cinjenica i postignutoga rješenja.

Clanak 29.

Pošto je prihvatilo žalbu podnesenu na temelju clanka 25., Povjerenstvo ipak može dvotrecinskom vecinom glasova svojih clanova odluciti da je odbaci ako tijekom njezina razmatranja ustanovi kako postoji neki od razloga za neprihvacanje koji su predvideni clankom 27.

U tom se slucaju odluka dostavlja strankama.

.

Clanak 30.

1 Povjerenstvo u svakoj fazi postupka može odluciti da skine žalbu s popisa predmeta ako se na temelju okolnosti može zakljuciti:

a da podnositelj žalbe ne kani dalje sudjelovati u postupku ili

b da je predmet razriješen ili

c da iz bilo kojeg drugog razloga koji Povjerenstvo utvrdi nije više opravdano nastaviti s ispitivanjem žalbe.

2 Medutim, Povjerenstvo nastavlja ispitivanje u svezi sa žalbom ako je to potrebno radi poštovanja ljudskih prava što su utvrdena Konvencijom.

3 Ako Povjerenstvo odluci skinuti žalbu s popisa predmeta nakon što je bilo žalbu prihvatilo, ono pravi izvješce koje sadrži cinjenice i obrazloženu odluku o skidanju žalbe s popisa predmeta. Izvješce se dostavlja strankama, kao i Vijecu ministara radi obavještenja. Povjerenstvo može izvješce objaviti.

4 Povjerenstvo može odluciti da žalbu vrati na svoj popis predmeta ako smatra da okolnosti to nalažu.

Clanak 31.

1 Ako razmatranje žalbe nije okoncano u skladu s clankom 28. (stavak 2.), 29. ili 30., Povjerenstvo ce napraviti izvješce o cinjenicama i iznijeti svoje mišljenje o tome otkrivaju li utvrdene cinjenice kako je država koja je u pitanju prekršila svoje obveze glede ove Konvencije. U izvješcu se mogu izložiti pojedinacna mišljenja clanova Povjerenstva o ovome pitanju.

2 Izvješce ce biti dostavljeno Vijecu ministara. Takoder ce biti dostavljeno i zainteresiranim državama, koje ga nece imati pravo objaviti.

3 Uz izvješce koje dostavlja Vijecu ministara Povjerenstvo može dati i prijedloge koje smatra prikladnim.

Clanak 32.

1 Ako predmet nije predan Sudu u roku od tri mjeseca od dana kad je Povjerenstvo dostavilo izvješce Vijecu ministara, sukladno odredbama clanka 48. ove Konvencije, Vijece ministara odlucuje dvotrecinskom vecinom glasova punopravnih clanova Vijeca je li došlo do kršenja Konvencije.

2 U slucaju kršenja Konvencije, Vijece ministara utvrduje rok u kojem strana ugovornica koja je u pitanju treba poduzeti mjere što se zahtijevaju odlukom Vijeca ministara.

3 Ako visoka strana ugovornica koja je u pitanju u utvrdenome roku ne poduzme zadovoljavajuce mjere, Vijece ministara odlucuje vecinom glasova, kako je to u prvom stavku ovoga clanka predvideno, o nacinu izvršavanja svoje prvobitne odluke i objavljuje izvješce.

4 Visoke strane ugovornice prihvacaju kao obvezatnu svaku odluku koju Vijece ministara može donijeti u primjeni prethodno navedenih stavaka.

Clanak 33.

Sjednice su Povjerenstva zatvorene za javnost.

Clanak 34.

Uz rezervu spram odredaba clanka 20. (stavak 3.) i clanka 29. Povjerenstvo donosi svoje odluke vecinom glasova clanova koji su nazocni i koji glasuju.

Clanak 35.

Povjerenstvo se sastaje po potrebi. Sastanak saziva Glavni tajnik Vijeca Europe.

Clanak 36.

Povjerenstvo utvrduje svoj poslovnik.

Clanak 37.

Glavni tajnik Vijeca Europe osigurava Tajništvo Povjerenstva.

Dio IV.

Clanak 38.

Europski sud za ljudska prava ima onoliko sudaca koliko ima clanica Vijeca Europe. Dvojica sudaca ne mogu biti državljani iste države.

Clanak 39.

1 Clanove Suda bira Savjetodavna skupština vecinom glasova s popisa osoba što su ih imenovale clanice Vijeca Europe. Svaka clanica predlaže tri kandidata, od kojih su najmanje dva njezini državljani.

2 Ukoliko ga je moguce primijeniti, isti postupak ce važiti i prigodom popunjavanja Suda u slucaju prijema novih clanova u Vijece Europe i popunjavanja slucajem upražnjenih mjesta.

3 Kandidati ce biti visokih moralnih kvaliteta i moraju posjedovati potrebne kvalifikacije za visoki sudski položaj ili biti priznati pravni strucnjaci.

Clanak 40.

1 Clanovi se Suda biraju na devet godina. Mogu biti birani iznova. Medutim, od clanova što su izabrani na prvim izborima mandat cetiri clana istjece na kraju trece godine, a mandat druga cetiri clana prestaje na kraju šeste godine.

2 Clanove kojima mandat prestaje nakon pocetka razdoblja od tri i šest godina izabrat ce ždrijebom Glavni tajnik Vijeca Europe odmah nakon završetka prvih izbora.

3 Kako bi se što je moguce više osiguralo da se jedna trecina clanova Suda obnavlja svake tri godine, Savjetodavna skupština može odluciti prije pristupanja svakom iducem izboru da mandat jednoga ili mandati više clanova koji ce biti izabrani ne traje devet godina, ali ne ni dulje od dvanaest i ne krace od šest godina.

4 Ako se radi o više od jednoga mandata i Savjetodavna skupština primjenjuje prethodno naveden stavak, raspored mandata utvrdit ce ždrijebom Glavnni tajnik odmah nakon izbora.

5 Clan Suda što je izabran da zamijeni nekoga od clanova kojem mandat još nije istekao preuzima preostali dio mandata svoga prethodnika.

6 Clanovima Suda mandat traje do zamjene. Nakon zamjene nastavljaju raditi na onim slucajevima koji su na razmatranju i koji nisu završeni.

7 Clanovi Suda rade u osobnom svojstvu. Tijekom svoga mandata ne mogu se prihvatiti bilo koje dužnosti koja je nespojiva s njihovom neovisnosti i nepristranosti kao clanova Suda ili sa zahtjevima ove funkcije.

Clanak 41.

Sud izabira svoga predsjednika i jednoga ili dvojicu dopredsjednika za razdoblje od tri godine. Oni mogu biti iznova izabrani.

Clanak 42.

Za svaki dan proveden na dužnosti clanovi Suda primaju naknadu, koju utvrduje Vijece ministara.

Clanak 43.

Za razmatranje svakoga predmeta koji se pred njega iznese, Sud zasjeda u Vijecu od devet sudaca. Ex officio clan Vijeca je sudac državljanin zainteresirane države clanice ili, ukoliko takvoga nema, osoba koju izabere ta država u svojstvu suca. Imena ostalih sudaca utvrduje ždrijebom predsjednik prije pocetka rasprave.

Clanak 44.

Samo visoke strane ugovornice i Povjerenstvo imaju pravo iznijeti slucaj pred Sud.

Clanak 45.

Djelokrug Suda obuhvaca sve slucajeve što su u svezi s tumacenjem i primjenom ove Konvencije, koje mu podnose visoke strane ugovornice ili Povjerenstvo - u skladu sa clankom 48.

Clanak 46.

1 Svaka visoka strana ugovornica može u bilo koje vrijeme izjaviti da priznaje kao obveznu, ipso facto i bez posebnoga sporazuma, jurisdikciju Suda u svim pitanjima što su u svezi s tumacenjem i primjenom ove Konvencije.

2 Gore navedene izjave mogu se dati, bez uvjeta ili pod uvjetom reciprociteta, u odnosu na više njih ili na odredene druge visoke strane ugovornice ili za odredeno razdoblje.

3 Te se izjave dostavljaju Glavnom tajniku Vijeca Europe, koji njihove preslike dostavlja visokim stranama ugovornicama.

Clanak 47.

Slucaj može biti podnesen tek nakon što Povjerenstvo potvrdi kako prijateljsko rješenje nije postignuto u roku od tri mjeseca, kako je predvideno clankom 32.

Clanak 48.

Pod uvjetom da zainteresirana visoka strana ugovornica, ukoliko je samo jedna, ili zainteresirane visoke strane ugovornice, ukoliko ih ima više, podliježu obveznoj jurisdikciji Suda ili, ukoliko to ne bi bio slucaj, uz pristanak zainteresirane visoke strane ugovornice, ako je jedna, ili visokih strana ugovornica, ukoliko ih je više, slucaj pred Sud mogu iznijeti:

a Povjerenstvo

b visoka strana ugovornica ciji se državljanin smatra žrtvom

c visoka strana ugovornica koja je podnijela Povjerenstvu slucaj

d visoka strana ugovornica protiv koje je uložena prijava.

Clanak 49.

U slucaju spora je li Sud ovlašten, pitanje se rješava odlukom Suda.

Clanak 50.

Ako Sud utvrdi da je odluka ili mjera sudskoga tijela ili bilo kojeg drugoga tijela visoke strane ugovornice, u cjelini ili djelomicno, oprecna obvezama koje proistjecu iz ove Konvencije i kad unutrašnje pravo navedene clanice omogucava samo djelomicno obeštecenje, za posljedice takve odluke ili mjere Sud ce svojom odlukom pružiti oštecenoj strani pravicno zadovoljenje, ukoliko to bude potrebno.

Clanak 51.

1 Odluka Suda se obrazlaže.

2 Ako odluka u cjelini ili djelomicno nije odraz jedinstvenoga mišljenja, svaki sudac ima pravo iznijeti svoje izdvojeno mišljenje.

Clanak 52.

Odluka Suda je konacna.

Clanak 53.

Visoke se strane ugovornice obvezuju da ce se pokoravati odlukama Suda u svakom slucaju u kojem su one strane.

Clanak 54.

Presuda se Suda dostavlja Vijecu ministara, koje nadzire njezino izvršenje.

Clanak 55.

Sud utvrduje svoj poslovnik i pravila procedure.

Clanak 56.

1 Prvi izbor za clanove Suda organizira se nakon što se skupi sveukupno osam izjava visokih strana ugovornica navedenih u clanku 46.

2 Sud ne može razmatrati nijedan slucaj prije ovih izbora.

Dio V.

Clanak 57.

Nakon zaprimanja zahtjeva od Glavnoga tajnika Vijeca Europe, svaka visoka strana ugovornica dostavlja traženo objašnjenje o nacinu na koji se u njezinu unutrašnjem pravu osigurava stvarna primjena svake od odredaba ove Konvencije.

Clanak 58.

Troškove Povjerenstva i Suda snosi Vijece Europe.

Clanak 59.

Za vrijeme obavljanja svojih funkcija clanovi Povjerenstva i Suda uživaju povlastice i imunitete utvrdene clankom 40. Statuta Vijeca Europe i sporazumima koji su zakljuceni u skladu s tim.

Clanak 60.

Ništa se u ovoj Konvenciji nece tumaciti kao ogranicavanje ili derogiranje bilo kojih ljudskih prava i osnovnih sloboda što mogu biti osigurane zakonima bilo koje visoke strane ugovornice ili bilo kojim drugim sporazumom gdje je ona clanica.

Clanak 61.

Ništa u ovoj Konvenciji nije na štetu ovlasti Vijeca ministara, koje su utvrdene Statutom Vijeca Europe.

Clanak 62.

Visoke strane ugovornice suglasile su se da se nece koristiti, osim u slucaju posebnoga sporazuma, postojecim medusobnim ugovorima, konvencijama ili deklaracijama s ciljem podnošenja putem žalbe na spor koji proizlazi iz tumacenja ili primjene ove Konvencije kako bi ga riješile drukcijim sredstvima rješavanja od onih što su predvidena ovom Konvencijom.

Clanak 63.

1 Svaka država može, prigodom ratifikacije, ili u svako drugo vrijeme nakon toga, izjaviti, putem notifikacije upucene Glavnom tajniku Vijeca Europe, da se ova Konvencija primjenjuje na sve ili na samo neki teritorij ciji su medunarodni odnosi u njegovoj ovlasti.

2 Konvencija ce se primjenjivati na teritorij ili teritorijima navedenim u notifikaciji nakon trideset dana od dana kad je notifikaciju primio Glavni tajnik Vijeca Europe.

3 Odredbe ove Konvencije bit ce primijenjene na tim teritorijima, s dužnom pozornosti glede lokalnih potreba.

4 Svaka država koja je dala izjavu u skladu s prvim stavkom ovoga clanka može u svako doba kasnije izjaviti, u ime jednoga ili više teritorija na koje se ova izjava odnosi, da je Povjerenstvo ovlašteno primati žalbe pojedinaca, nevladinih organizacija ili skupina pojedinaca sukladno clanku 25. ove Konvencije.

Clanak 64.

1 Svaka država može, prigodom potpisivanja ove Konvencije ili pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji, izjaviti odredenu rezervu u svezi sa svakom pojedinom odredbom Konvencije, u mjeri u kojoj bilo koji zakon što je na snazi na njezinu teritoriju nije u suglasnosti s tom odredbom. Ovaj clanak ne dopušta rezerve opcega karaktera.

2 Svaka rezerva izražena temeljem ovoga clanka sadrži kratak prikaz zakona koji je u pitanju.

Clanak 65.

1 Visoka strana ugovornica može otkazati ovu Konvenciju samo nakon isteka roka od pet godina od dana kad je postala clanicom i šest mjeseci nakon obavijesti sadržane u notifikaciji koja je upucena Glavnomu tajniku Vijeca Europe, koji o tome obavještava ostale visoke strane ugovornice.

2 Tim se otkazivanjem ne oslobada visoka strana ugovornica na koju se to odnosi njezinih obveza spram ove Konvencije, glede bilo kojeg cina kojim bi se te obveze kršile prije nadnevka stupanja otkaza na snagu.

3 Svaka visoka strana ugovornica koja prestaje biti clanicom Vijeca Europe prestaje biti clanicom ove Konvencije pod istim uvjetima.

4 Prema odredbama iz prethodno navedenih stavaka, Konvencija se može otkazati za svaki teritorij na koji je primjenjivana temeljem clanka 63.

Clanak 66.

1 Ova je Konvencija otvorena za potpisivanje clanicama Vijeca Europe. Ona podliježe ratifikaciji. Ratifikacije se pohranjuju kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

2 Konvencija stupa na snagu nakon što bude deponovano deset dokumenata o ratifikaciji.

3 Za svaku potpisnicu koja ratifikaciju izvrši kasnije, Konvencija stupa na snagu s danom pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji.

4 Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava sve clanice Vijeca Europe o stupanju Konvencije na snagu, o visokim stranama ugovornicama koje su je ratificirale i o pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji koje je kasnije izvršeno.

Uradeno u Rimu 4. studenoga 1950. godine, na francuskome i engleskom jeziku, pri cemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom jedinom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni tajnik dostavlja ovjerene preslike svakoj potpisnici.

Protokol broj 2
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se Europskom sudu za ljudska prava daju ovlasti da može davati savjetodavna mišljenja

Države potpisnice, clanice Vijeca Europe:

imajuci u vidu odredbe Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"), a narocito clanak 19., kojim se, pored drugih tijela, uspostavlja Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu "Sud");

smatrajuci kako bi bilo korisno da Sud dobije ovlasti da pod odredenim uvjetima može davati savjetodavna mišljenja,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

1 Na zahtjev Vijeca ministara Sud može davati savjetodavna mišljenja o pravnim pitanjima koja se odnose na tumacenje Konvencije i protokola uz nju.

2 Takva mišljenja se ne mogu baviti pitanjima glede sadržaja ili obuhvata prava i sloboda ustanovljenih Dijelom I. Konvencije i protokolima uz nju, kao ni bilo kojim drugim pitanjem koje bi Povjerenstvo, Sud ili Vijece mogli razmatrati u svezi s bilo kojim postupcima što se mogu pokrenuti u skladu s Konvencijom.

3 Za odluke Vijeca ministara da zahtijeva savjetodavno mišljenje Suda potrebna je dvotrecinska vecina glasova predstavnika koji su clanovi Vijeca.

Clanak 2.

Sud odlucuje spada li zahtjev za davanje savjetodavnoga mišljenja koji podnese Vijece ministara u njegove savjetodavne ovlasti, koje su utvrdene clankom 1. ovoga Protokola.

Clanak 3.

1 Kad razmatra zahtjeve za davanje savjetodavnoga mišljenja, Sud zasjeda u plenumu.

2 Savjetodavna mišljenja Suda se obrazlažu.

3 Ako savjetodavno mišljenje u cijelosti ili u jednom njegovu dijelu nije jednoglasno mišljenje sudaca, svaki sudac ima pravo iznijeti izdvojeno mišljenje.

4 Savjetodavna mišljenja Suda dostavljaju se Vijecu ministara.

Clanak 4.

Ovlasti Suda utvrdene clankom 55. Konvencije proširuju se i na donošenje poslovnika i utvrdivanje postupaka za koje Sud odredi da su potrebni za ostvarivanje ciljeva ovoga Protokola.

Clanak 5.

1 Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije, koje mogu postati njegovim clanicama:

a potpisom bez rezerve glede ratifikacije ili prihvacanja

b potpisom s rezervom uvjetovanom naknadnom ratifikacijom ili prihvacanjem.

Dokumenti o ratifikaciji ili prihvacanju pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

2 Ovaj Protokol stupa na snagu cim sve države clanice Konvencije postanu clanicama ovoga Protokola u skladu s odredbama stavka 1. ovoga clanka.

3 Od nadnevka stupanja na snagu ovoga Protokola clanci od 1. do 4. smatraju se sastavnim dijelom Konvencije.

4 Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca Europe o:

a svakom potpisu bez rezerve glede ratifikacije ili prihvacanja

b svakom potpisu s rezervom glede ratifikacije ili prihvacanja

c pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji ili prihvacanju

d nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola u skladu sa stavkom 2. ovoga clanka.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni za tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Strasbourgu 6. svibnja 1963. godine na engleskom i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik Vijeca Europe dostaviti ovjerene primjerke svakoj državi potpisnici.

Protokol
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda
("Prvi protokol")

Vlade potpisnice, kao clanice Vijeca Europe,

nastojeci da osiguraju zajednicku provedbu odredenih prava i sloboda koje vec nisu ukljucene u Dio I. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

Svaka fizicka ili pravna osoba ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Nitko ne može biti lišen svoje imovine, izuzev u javnom interesu i pod uvjetima koji su predvideni zakonom i opcim nacelima medunarodnoga prava.

Prethodno navedene odredbe, medutim, ni na koji nacin ne utjecu na pravo države da primjenjuje takve zakone koje smatra potrebnim kako bi nadzirala rabljenje imovine u skladu s opcim interesima ili kako bi osigurala naplatu poreza ili drugih doprinosa ili kazni.

Clanak 2.

Nitko ne može biti lišen prava na obrazovanje. U obnašanju svih svojih funkcija u domeni obrazovanja i nastave država poštuje pravo roditelja da osiguraju takvo obrazovanje i nastavu koji su u skladu s njihovim vlastitim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.

Clanak 3.

Visoke se strane ugovornice obvezuju da u primjerenim vremenskim razmacima održavaju slobodne izbore s tajnim glasovanjem, pod uvjetima koji osiguravaju slobodno izražavanje mišljenja naroda u izboru zakonodavnih tijela.

Clanak 4.

Svaka visoka strana ugovornica može prigodom potpisivanja ili ratifikacije, ili u svako doba nakon toga, dostaviti Glavnomu tajniku Vijeca Europe izjavu o tome u kojem opsegu prihvaca da se odredbe ovoga Protokola primjenjuju na teritorijima za cije je medunarodne odnose odgovorna, a koji su navedeni u izjavi.

Svaka visoka strana ugovornica koja je dostavila izjavu u smislu prethodnoga stavka može, bude li potrebno, dostaviti novu izjavu, kojom mijenja uvjete sadržane u prijašnjoj izjavi ili ukida primjenu odredaba ovoga Protokola u odnosu na bilo koji teritorij.

Izjava dana u skladu s ovim clankom smatra se kao da je dana u skladu sa stavkom 1. clanka 63. Konvencije.

Clanak 5.

Visoke strane ugovornice smatraju odredbe clanka 1., 2., 3. i 4. ovoga Protokola kao dodatne clanke Konvencije i sve odredbe Konvencije primjenjuju se sukladno tome.

Clanak 6.

Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije; on se ratificira istodobno ili nakon ratifikacije Konvencije. On stupa na snagu nakon pohranjivanja deset dokumenata o ratifikaciji. Za svaku potpisnicu koja ga bude ratificirala nakon toga Protokol stupa na snagu na nadnevak pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji.

Dokumenti o ratifikaciji pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe, koji ce sve clanice obavijestiti o onim clanicama koje su izvršile ratifikaciju.

Uradeno u Parizu dana 20. ožujka 1952. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 4
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se osiguravaju odredena prava i slobode što nisu ukljuceni u Konvenciju i Prvi protokol uz nju

Vlade potpisnice, kao clanice Vijeca Europe,

u nastojanju da osiguraju zajednicku provedbu odredenih prava i sloboda koje vec nisu ukljucene u I. dio Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"), i u clanke od 1. do 3. Prvoga protokola uz Konvenciju, potpisanoga u Parizu 20. ožujka 1952. godine,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

Nitko ne može biti lišen slobode samo zato što ne može ispuniti ugovornu obvezu.

Clanak 2.

1 Svatko tko se zakonito nalazi na teritoriju jedne države ima na tom teritoriju pravo na slobodu kretanja i slobodu izbora boravišta.

2 Svatko je slobodan napustiti bilo koju državu, ukljucujuci i vlastitu.

3 Nikoja se ogranicenja ne mogu postaviti glede ostvarivanja ovih prava, izuzev onih koja su u skladu sa zakonom i koja su nužna u demokratskome društvu u interesu državne sigurnosti ili javne sigurnosti, radi ocuvanja javnoga poretka, sprecavanje kriminala, zaštite morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

4 Prava navedena u stavku 1. mogu se takoder u posebnim podrucjima ograniciti u skladu sa zakonom i opravdati javnim interesom u demokratskome društvu.

Clanak 3.

1 Nitko ne može biti protjeran, bilo pojedinacnom ili kolektivnom mjerom, s teritorija države ciji je državljanin.

2 Nitko ne može biti lišen prava da ude na teritorij države ciji je državljanin.

Clanak 4.

Zabranjeno je kolektivno protjerivanje stranaca.

Clanak 5.

1 Svaka visoka strana ugovornica može prigodom potpisivanja ili ratifikacije ovoga Protokola, ili u svako doba nakon toga, dostaviti Glavnomu tajniku Vijeca Europe izjavu o tome u kojemu opsegu prihvaca da se odredbe ovoga Protokola primjenjuju na teritorijima za cije je medunarodne odnose odgovorna, a koje je navela u izjavi.

2 Svaka visoka strana ugovornica koja je dostavila takvu izjavu u smislu prethodnog stavka može prema potrebi dostaviti novu izjavu kojom mijenja uvjete sadržane u prijašnjoj izjavi ili ukida primjenu odredaba ovoga Protokola glede bilo kojega teritorija.

3 Izjava dana u skladu s ovim clankom smatra se kao da je dana u skladu sa stavkom 1. clanka 63. Konvencije.

4 Teritorij svake države na koji se primjenjuje ovaj Protokol na temelju ratifikacije ili prihvacanja, i svaki teritorij na koji se ovaj Protokol primijeni na temelju izjave te države dane na osnovi ovoga clanka, smatraju se odvojenim teritorijima u svrhe clanka 2. i clanka 3.

Clanak 6.

1 Visoke strane ugovornice smatraju odredbe clanaka od 1. do 5. ovoga Protokola dodatnim clancima Konvencije i sve odredbe Konvencije primjenjuju se sukladno tome.

2 Ipak, pravo na pojedinacno obracanje, priznato izjavom koja je dana na temelju clanka 25. Konvencije, ili prihvacanje obvezatne ovlaštenosti Suda na temelju izjave koja je dana temeljem clanka 46. Konvencije, ne mogu se primijeniti na temelju ovoga Protokol, izuzev ako visoka strana ugovornica koja je u pitanju nije dala izjavu da priznaje takvo pravo, ili prihvaca takvu ovlaštenost u odnosu na sve ili bilo koji od clanaka od 1. do 4. ovoga Protokola.

Clanak 7.

1 Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije; on se ratificira istodobno ili nakon ratifikacije Konvencije. On stupa na snagu nakon pohrane pet dokumenata o ratifikaciji. Za svaku potpisnicu koja ga bude ratificirala nakon toga Protokol stupa na snagu na nadnevak pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji.

2 Dokumenti o ratifikaciji pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe, koji ce sve clanice obavijestiti o onim clanicama koje su izvršile ratifikaciju.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni s tim u svezi, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Parizu dana 16. rujna 1963. godine, na engleskome i francuskome jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 6
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda,
koji se odnosi na ukidanje smrtne kazne

Države clanice Vijeca Europe potpisnice ovoga Protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

smatrajuci da promjene do kojih je došlo u nekoliko država clanica Vijeca Europe izražavaju opcu težnju ka ukidanju smrtne kazne,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

Smrtna se kazna ukida. Nitko se ne može osuditi na smrtnu kaznu ili pogubiti.

Clanak 2.

Država može u svom zakonodavstvu predvidjeti smrtnu kaznu za djela izvršena tijekom rata ili neposredne ratne opasnosti; takva ce se kazna primijeniti samo u slucajevima koji su predvideni zakonom i sukladno njegovim odredbama. Država obavještava Glavnoga tajnika Vijeca Europe o relevantnim odredbama toga zakona.

Clanak 3.

Nijedna se odredba ovoga Protokola ne može ukinuti temeljem clanka 15. Konvencije.

Clanak 4.

Na odredbe ovoga Protokola ne mogu se izjavljivati rezerve na temelju clanka 64. Konvencije.

Clanak 5.

1 Svaka država može tijekom potpisivanja ili pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju, odrediti teritorij ili teritorije na koje se ovaj Protokol primjenjuje.

2 Svaka država može, u svako doba nakon toga, putem izjave upucene Glavnom tajniku Vijeca Europe, proširiti primjenu ovoga Protokola na bilo koji drugi teritorij što je naveden u izjavi. Za te teritorije Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu koji slijedi nakon nadnevka kad je Glavni tajnik zaprimio takvu izjavu.

3 Svaka izjava formulirana na temelju prethodno navedena dva stavka može se, glede teritorija navedenih u takvoj izjavi, povuci izjavom koja se upucuje Glavnome tajniku. Povlacenje izjave ima ucinak od prvoga dana u mjesecu koji slijedi nakon nadnevka kad je Glavni tajnik zaprimio takvu obavijest.

Clanak 6.

Glede država clanica, odredbe clanaka od 1. do 5. ovoga Protokola smatraju se dodatnim clancima Konvencije i sve odredbe Konvencije primjenjuju se sukladno tome.

Clanak 7.

1 Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije; on podliježe ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju. Država clanica Vijeca Europe ne može ratificirati, prihvatiti ili potvrditi ovaj Protokol ako nije istodobno ili prethodno ratificirala Konvenciju.

2 Dokumenti o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

Clanak 8.

1 Ovaj Protokol stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon nadnevka kad je pet država clanica Vijeca Europe ocitovalo svoj pristanak da budu vezane ovim Protokolom sukladno odredbama clanka 7.

2 Za svaku državu clanicu koja nakon toga ocituje svoj pristanak da bude obvezna spram njega Protokol stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon nadnevka pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji, prihvacanja ili potvrdivanja.

Clanak 9.

Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca o:

a svakome potpisu

b pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju

c svakome nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola, sukladno clancima 5. i 8.

d svakome drugom spisu, notifikaciji ili priopcenju u svezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Strasbourgu 28. travnja 1983. godine, na engleskome i francuskome jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 7
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Države potpisnice clanice Vijeca Europe,

u nastojanju da se osigura zajednicka provedba odredenih prava i sloboda putem Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

1 Stranac koji zakonito boravi na teritoriju jedne države ne može se iz nje protjerati, izuzev na temelju odluke što je donesena u skladu sa zakonom, i ima pravo:

a iznijeti razloge protiv njegova protjerivanja

b zahtijevati da se njegov predmet preispita i

c zahtijevati da u te svrhe bude zastupan pred ovlaštenim tijelom ili osobom ili osobama koje to tijelo odredi.

2 Stranac ne može biti protjeran prije nego što iskoristi svoje prava na osnovi stavka 1. a, b i c ovoga clanka ako je protjerivanje i nužno u interesu javnoga poretka ili se zasniva na razlozima državne sigurnosti.

Clanak 2.

1 Svatko tko je odlukom suda osuden za kazneno djelo ima pravo da njegovu osudu ili kaznu preispita viši sud. Ostvarivanje toga prava, ukljucujuci i osnove za njegovo korištenje, ureduje se zakonom.

2 Ovo pravo može podlijegati izuzecima, glede djela manjega znacaja, koja su odredena zakonom, ili u slucajevima kad je osobi koja je u pitanju u prvom stupnju sudio najviši sud ili je bila osudena, na temelju žalbe, na oslobadajucu presudu.

Clanak 3.

Ako je neka osoba bila pravosnažnom presudom osudena zbog kaznenoga djela i ako je nakon toga njezina presuda bila ukinuta ili je osoba bila pomilovana zbog toga što neka nova ili novootkrivena cinjenica nedvojbeno ukazuje da se radilo o sudskoj grešci, osoba koje je pretrpjela kaznu kao posljedicu takve osude dobit ce naknadu u skladu sa zakonom ili praksom doticne države, izuzev ako se ne dokaže da je ta osoba u potpunosti ili djelomicno odgovorna za to što nepoznata cinjenica nije bila pravodobno otkrivena.

Clanak 4.

1 Nikome se ne može suditi niti se iko može iznova kazniti u kaznenome postupku, u nadležnosti iste države, za djelo za koje je vec bio pravosnažno osloboden ili osuden u skladu sa zakonom i kaznenim postupkom te države.

2 Odredbama prethodno navedenoga stavka ne sprjecava se obnova postupka, u skladu sa zakonom i kaznenim postupkom dane države, ako postoje dokazi o novim ili novootkrivenim cinjenicama, ili ako je u prijašnjem postupku došlo do bitne povrede, koja je mogla utjecati na njegov ishod.

Ovaj se clanak ne može staviti izvan snage na temelju clanka 15. Konvencije.

Clanak 5.

U svezi s brakom, u toku braka i u slucaju njegova raskida, supružnici imaju jednaka prava i odgovornosti glede privatno-pravnoga karaktera medusobno i u svom odnosu prema djeci, prigodom sklapanja braka, za vrijeme braka i u slucaju njegova raskida. Ovim clankom države ne sprjecavaju poduzimanje takvih mjera koje su prijeko potrebne u interesu djece.

Clanak 6.

1 Svaka država može prigodom potpisivanja ili pohranjivanja dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju odrediti teritorij ili tertorije na koje se ovaj Protokol primjenjuje i navesti mjeru do koje se obvezuje da ce njegove odredbe primjenjivati na tom teritoriju ili teritorijima.

2 Svaka država može u svako doba nakon toga, putem izjave upucene Glavnome tajniku Vijeca Europe, proširiti primjenu ovoga Protokola na bilo koji drugi teritorij koji je naveden u izjavi. Glede takvih teritorija, Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka razdoblja od dva mjeseca kad Glavni tajnik zaprimi takvu izjavu.

3 Svaka se izjava koja se temelji na prethodno navedena dva clanka može, u odnosu na svaki teritorij koji je naveden u toj izjavi, povuci ili izmijeniti notifikacijom koja se uputi Glavnome tajniku. Povlacenje ili izmjena stupa na snagu od prvoga dana u mjesecu nakon isteka dvomjesecnoga razdoblja od nadnevka kad Glavni tajnik zaprimi takvu notifikaciju.

4 Izjava dana na temelju ovoga clanka smatrat ce se kao da je dana u skladu sa stavkom 1. clanka 63. Konvencije.

5 Teritorij svake države na koji se primjenjuje ovaj Protokol na temelju ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja, i svaki teritorij na koji se ovaj Protokol primjenjuje na temelju izjave te države na osnovi ovoga clanka, mogu se smatrati odvojenim teritorijima u svrhu clanka 1.

Clanak 7.

1 U odnosu na države clanice, odredbe clanaka od 1. do 6. ovoga Protokola smatraju se dodatnim clancima Konvencije i sve odredbe Konvencije primjenjuju se sukladno tome.

2 Ipak, pravo na pojedinacno obracanje, priznato izjavom danom u skladu sa clankom 25. Konvencije, ili prihvacanje obvezne ovlaštenosti Suda na osnovi izjave dane u skladu sa clankom 46. Konvencije, ne mogu se primijeniti na temelju ovoga Protokola, izuzev ako visoka strana ugovornica koja je u pitanju nije dala izjavu da priznaje takvo pravo, ili da prihvaca takvu ovlaštenost u odnosu na sve ili bilo koji od clanaka od 1. do 5. ovoga Protokola.

Clanak 8.

Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije. On se ratificira, prihvaca ili odobrava. Država clanica Vijeca Europe ne može ratificirati, prihvatiti ili odobriti ovaj Protokol ako nije prije toga ili istodobno ratificirala Konvenciju. Dokumenti ratifikacije, prihvacanja ili odobrenja pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

Clanak 9.

1 Ovaj Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka dvomjesecnoga razdoblja od nadnevka kad je sedam država clanica Vijeca Europe ocitovalo svoj pristanak da budu vezane ovim Protokolom, sukladno odredbama clanka 8.

2 Za svaku državu clanicu koja nakon toga ocituje svoj pristanak da bude spram njega obvezna Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu koji slijedi nakon protoka dvomjesecnoga razdoblja od nadnevka kad je pohranjen dokument o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju.

Clanak 10.

Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca o:

a svakom potpisu

b pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju

c svakom nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola u skladu sa clankom 6. i clankom 9.

d svakom drugom spisu, notifikaciji ili izjavi u svezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni za tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Strasbourgu dana 22. studenoga 1984. godine, na engleskome i francuskome jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 9
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Države clanice Vijeca Europe, potpisnice ovoga Protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godina (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

nastojeci da se i dalje usavršava postupak predviden Konvencijom,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

Za clanice Konvencije koje su obvezne glede ovoga Protokola Konvencija se mijenja i dopunjuje kako je predvideno clancima od 2. do 5.

Clanak 2.

Clanak 31., stavak 2. Konvencije glasi:

"2 Izvješce se podnosi Vijecu ministara. Izvješce se takoder podnosi i državama koje su u pitanju i, ako se odnosi na žalbu podnesenu temeljem clanka 25. - podnositelju. Države u pitanju i podnositelj ne smiju izvješce objaviti."

Clanak 3.

Clanak 44. Konvencije glasi:

"Samo visoke strane ugovornice, Povjerenstvo, osobe, nevladine organizacije ili skupine osoba koje su podnijele žalbu na temelju clanka 25. imaju pravo iznijeti slucaj pred sud."

Clanak 4.

Clanak 45. Konvencije glasi:

"Ovlasti se suda proširuju na sve slucajeve koji su u svezi s tumacenjem i primjenom ove Konvencije, a koji su mu podneseni na temelju clanka 48."

Clanak 5.

Clanak 48. Konvencije glasi:

"1 Pod uvjetom da visoka strana ugovornica koja je u pitanju, ako je rijec samo o jednoj, odnosno pod uvjetom da doticne visoke strane ugovornice, ako je rijec o više njih, podliježu obveznoj ovlaštenosti Suda, ili ako to nije slucaj, onda uz pristanak visoke strane ugovornice koja je u pitanju, ako je rijec samo o jednoj, ili doticnih visokih strana ugovornica, ako je rijec o više njih, slucaj pred Sud mogu iznijeti:

a Povjerenstvo

b visoka strana ugovornica ciji je državljanin navodno žrtva

c visoka strana ugovornica koja je iznijela slucaj pred Povjerenstvo

d visoka strana ugovornica protiv koje je podnesena žalba

e osoba, nevladina organizacija ili skupina osoba koje su podnijele žalbu Povjerenstvu.

2 Ako se slucaj iznosi pred Sud samo u skladu sa stavkom 1. e, onda ce biti prvo podnesen posebnom odboru, koji se sastoji od tri clana Suda. Službeno (Ex officio) u sastav toga odbora ulazi sudac koji je izabran kao predstavnik visoke strane ugovornice protiv koje je žalba podnesena ili, ako takvoga nema, druga osoba po njezinu izboru, koja ce obnašati funkciju suca. Kad je žalba podnesena protiv više od jedne strane ugovornice, odbor ce se proširiti sukladno tome

Ako slucaj ne pokrece neko ozbiljno pitanje znacajno za tumacenje ili primjenu Konvencije ili iz bilo kojega drugog razloga ne zaslužuje da ga Sud razmatra, odbor može jednoglasno odluciti da Sud ne razmatra slucaj. Ako se to dogodi, Vijece ministara odlucuje je li Konvencija prekršena, sukladno odredbama clanka 32."

Clanak 6.

1 Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije, koje mogu ocitovati svoju suglasnost da budu njime vezane:

a potpisom bez rezerve glede ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja ili

b potpisom pod rezervom naknadne ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja.

2 Dokumenti o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

Clanak 7.

1 Ovaj Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka tromjesecnoga razdoblja od nadnevka kad je deset država clanica Vijeca Europe ocitovalo svoj pristanak da budu vezane ovim Protokolom sukladno odredbama clanka 6.

2 Za svaku državu clanicu koja nakon toga ocituje svoj pristanak da spram njega bude obvezna Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka tromjecnoga razdoblja od nadnevka kad je pohranjen dokument o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju.

Clanak 8.

Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca o:

a svakome potpisu

b pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju

c svakome nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola sukladno clanku 7

d svakome drugom spisu, notifikaciji ili izjavi što su u svezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni za tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Rimu 6. studenoga 1990. godine, na engleskome i francuskome jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 10
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Države clanice Vijeca Europe potpisnice ovoga Protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

smatrajuci da je uputno izmijeniti i dopuniti clanak 32. Konvencije, s nakanom da se smanji dvotrecinska vecina što je njime odredena,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

U clanu 32., stavak 1. Konvencije briše se rijec "dvotrecinskom".

Clanak 2.

1 Ovaj je Protokol otvoren za potpis državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije, koje mogu ocitovati svoju suglasnost da budu njime vezane:

a potpisom bez rezerve glede ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja ili

b potpisom s rezervom glede naknadne ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja.

2 Dokumenti o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

Clanak 3.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka tromjesecnoga razdoblja od nadnevka kad sve potpisnice Konvencije ocituju svoj pristanak da budu vezane ovim Protokolom sukladno odredbama clanka 2.

Clanak 4.

Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca o:

a svakom potpisu

b pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju

c svakom nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola u skladu sa clankom 3

d svakom drugom spisu, notifikaciji ili izjavi što su u svezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni za tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Strasbourgu 25. ožujka 1992. godine, na engleskome i francuskome jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Protokol broj 11
uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kojim se mijenja struktura kontrolnoga mehanizma što je uspostavljen Konvencijom

Države clanice Vijeca Europe potpisnice ovoga Protokola uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. godine (u daljnjem tekstu "Konvencija"),

smatrajuci da je hitno potrebna promjena strukture kontrolnoga mehanizma koji je uspostavljen Konvencijom radi održavanja i poboljšanja njezine djelotvornosti u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, posebice imajuci u vidu sve veci broj predstavki i povecanje clanstva u Vijecu Europe;

smatrajuci da je, prema tome, poželjno izmijeniti i dopuniti odredene odredbe Konvencije, osobito s ciljem zamjenjivanja postojecega Europskoga povjerenstva i Suda za ljudska prava novim stalnim sudom;

imajuci u vidu Rezoluciju br. 1, usvojenu na Europskoj ministarskoj konferenciji o ljudskim pravima, održanoj u Becu 19. i 20. ožujka 1985. godine;

imajuci u vidu Preporuku 1194 (1992), koju je usvojila Parlamentarna skupština Vijeca Europe 6. listopada 1992. godine;

imajuci u vidu odluku o reformi Konvencijom uspostavljenoga mehanizma koju su donijeli šefovi država i vlada država clanica Vijeca Europe u Beckoj deklaraciji od 9. listopada 1993. godine,

sporazumjele su se o sljedecem:

Clanak 1.

Postojeci tekst dijelova od II do IV Konvencije (clanci od 19. do 56.) i Protokol br. 2, kojim se Europskom sudu za ljudska prava dodjeljuju ovlasti za donošenje savjetodavnih mišljenja, bit ce zamijenjeni sljedecim dijelom II Konvencije (clanci od 19. do 51.):

"Dio II. - Europski sud za ljudska prava

Clanak 19. - Uspostava suda

Da bi se osiguralo poštivanje obveza koje su visoke strane ugovornice u Konvenciji i njezinim protokolima preuzele, bit ce uspostavljen Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu "Sud"). Sud ce djelovati na trajnoj osnovi.

Clanak 20. - Broj sudaca

Broj sudaca koji ce ciniti Sud bit ce jednak broju visokih strana ugovornica.

Clanak 21. - Uvjeti za obnašanje službe

1 Suci moraju imati visok moralni ugled i posjedovati kvalifikacije koje su potrebne za obnašanje visokih sudskih funkcija, odnosno biti priznati pravni strucnjaci.

2 Suci djeluju u osobnom svojstvu.

3 Tijekom svoga mandata suci se ne mogu baviti poslovima koji su inkompatibilni s njihovom neovisnosti, nepristranosti ili zahtjevima stalne službe; sva pitanja u svezi s primjenom ovoga stavka rješava Sud.

Clanak 22. - Izbor sudaca

1 U odnosu na svaku visoku stranu ugovornicu, suca bira Parlamentarna skupština vecinom glasova s popisa od tri kandidata koje imenuje visoka strana ugovornica.

2 Isti se postupak primjenjuje za popunu Suda u slucaju pristupanja novih visokih strana ugovornica, kao i prigodom popunjavanja upražnjenih mjesta.

Clanak 23. - Trajanje mandata

1 Suci se biraju na razdoblje od šest godina. Oni se mogu iznova birati. Medutim, mandat jedne polovine sudaca izabranih na prvim izborima istjece nakon tri godine.

2 Suce kojima mandat istjece na kraju pocetnoga trogodišnjeg razdoblja ždrijebom odreduje Glavni tajnik Vijeca Europe neposredno nakon izbora.

3 Da bi se osiguralo da se, koliko je to moguce, mandat jedne polovine sudaca obnavlja svake tri godine, Parlamentarna skupština može prije svakih sljedecih izbora odluciti da mandat jednoga ili mandati više sudaca ne traje dulje ili krace od šest godina, ali ne dulje od devet niti krace od tri godine. Ako se radi o više mandata, a Parlamentarna skupština primjenjuje

prethodno navedeni stavak, Glavni tajnik Vijeca Europe ždrijebom rasporeduje mandate neposredno nakon izbora.

4 Sudac izabran na mjesto suca kojem mandat nije istekao obnaša dužnost svoga prethodnika do okoncanja njegova mandata.

5 Sucu mandat istjece kad navrši sedamdeset godina.

6 Suci ostaju na dužnosti dok ne budu zamijenjeni. Medutim, oni nastavljaju raditi na predmetima koje su vec uzeli u razmatranje.

Clanak 24. - Razrješenje

Sudac se ne može razriješiti njegove funkcije dok drugi suci ne odluce dvotrecinskom vecinom glasova da on više ne ispunjava potrebne uvjete.

Clanak 25. - Tajništvo i pravni suradnici

Sud ima tajništvo, kojem se funkcije i ustrojstvo odreduju poslovnikom Suda. Sudu pomažu pravni suradnici.

Clanak 26. - Plenum suda

Sud u plenumu:

a bira predsjednika i jednoga ili dva dopredsjednika Suda na razdoblje od tri godine; oni se mogu ponovno birati;

b uspostavlja vijeca za utvrdeno vremensko razdoblje;

c bira predsjednike vijeca suda; oni se mogu iznova birati;

d usvaja poslovnik Suda; i

e bira tajnika Suda i jednoga ili više njegovih zamjenika.

Clanak 27. - Odbori, vijeca i Veliko vijece

1 Sud razmatra predmete u odborima od po tri suca, vijecima od po sedam sudaca i u Velikom vijecu od sedamnaest sudaca. Vijeca suda uspostavljaju odbore za utvrdeno vremensko razdoblje.

2 Ex officio u sastav vijeca i Velikoga vijeca ulazi sudac izabran s popisa zainteresirane države ili, ako takvoga nema ili ne može sudjelovati u radu, druga osoba po njezinu izboru koja ce obnašati sudsku funkciju.

3 U sastav Velikoga vijeca takoder ulaze predsjednik Suda i dopredsjednici, predsjednici vijeca i drugi suci izabrani u skladu s poslovnikom Suda. Kad se predmet iznese pred Veliko vijece temeljem clanka 43., nijedan sudac iz vijeca koje je donijelo presudu nece sudjelovati u radu Velikoga vijeca, s izuzetkom predsjednika vijeca i suca koji je predstavljao zainteresirane države clanice.

Clanak 28. - Izjave vijeca o neprihvatljivosti

Vijece može jednoglasnom odlukom proglasiti neprihvatljivom ili skinuti s popisa predmeta pojedinacnu predstavku podnesenu temeljem clanka 34. ako se takva odluka može donijeti bez daljnjega ispitivanja. Ta je odluka konacna.

Clanak 29. - Odluke vijeca o prihvatljivosti i osnovanosti

1 Ako nije donesena odluka u skladu sa clankom 28., vijece odlucuje o prihvatljivosti i osnovanosti pojedinacnih predstavki koje su podnesene na temelju clanka 34.

2 Vijece odlucuje o prihvatljivosti i osnovanosti medudržavnih predstavki koje su podnesene na temelju clanka 33.

3 Odluka o prihvatljivosti se donosi posebno, osim kad Sud, u izuzetnim slucajevima, drukcije odluci.

Clanak 30. - Ustupanje ovlasti Velikom vijecu

Ako se glede predmeta koji vijece razmatra pokrene neko ozbiljno pitanje, koje je bitno za tumacenje Konvencije ili protokola uz nju, ili ako rješenje pitanja pred vijecem može dovesti do rezultata koji nije u suglasnosti s nekom prethodno donesenom odlukom Suda, vijece može, sve dok ne donese presudu, ustupiti svoje ovlasti Velikom vijecu, izuzev kad se tome protivi jedna od strana u sporu.

Clanak 31. - Ovlasti Velikoga vijeca

Veliko vijece:

a odlucuje o predstavkama koje su podnesene na temelju clanka 33. ili clanka 34. kad mu neko vijeca ustupi svoje ovlasti temeljem clanka 30. ili kad mu je predmet upucen temeljem clanka 43; i

b razmatra zahtjeve za savjetodavna mišljenja, koja su podnesena na osnovi clanka 47.

Clanak 32. - Ovlasti Suda

1 Ovlasti se Suda protežu na sva pitanja koja su u svezi s tumacenjem i primjenom ove Konvencije i protokola uz nju, a koja su mu upucena na temelju clanka 33., 34. i 47.

2 U slucaju spora je li Sud ovlašten, odlucuje Sud.

Clanak 33. - Medudržavni sporovi

Svaka visoka strana ugovornica može ukazati Sudu na svaku povredu odredaba Konvencije ili protokola uz nju koju je navodno pocinila neka druga strana ugovornica.

Clanak 34. - Pojedinacne predstavke

Sud može primati predstavke od svake osobe, nevladine udruge ili skupine osoba koje tvrde da su žrtve povrede prava ustanovljenih Konvencijom ili protokolima uz nju, koju je ucinila neka visoka strana ugovornica. Visoke strane ugovornice obvezuju se da ni na koji nacin ne ometaju stvarno rješenje takvoga prava.

Clanak 35. - Uvjeti prihvatljivosti

1 Sud može uzeti predmet u postupak tek onda kad se iscrpe svi unutrašnji pravni lijekovi, sukladno opcepriznatim nacelima medunarodnoga prava, i u roku od šest mjeseci od dana kad je donesena pravosnažna odluka.

2 Sud ne postupa po pojedinacnoj predstavci koja je podnesena na temelju clanka 34. ako je:

a anonimna ili

b u suštini istovjetna s pitanjem koje je Sud vec razmatrao, ili je vec podnesena nekoj drugoj medunarodnoj instanciji radi ispitivanja, odnosno rješavanja, a ne sadrži nove relevante cinjenice.

3 Sud proglašava neprihvatljivom svaku pojedinacnu predstavku koja je podnesena na temelju clanka 34. za koju smatra da je inkompatibilna s odredbama Konvencije ili protokola uz nju, ocito neosnovana, ili predstavlja zlouporabu prava na predstavku.

4 Sud odbacuje svaku predstavku koju smatra neprihvatljivom u smislu ovoga clanka. On to može uciniti u svakoj fazi postupka.

Clanak 36. - Intervencija trece strane

1 Visoka strana ugovornica ciji je državljanin podnositelj predstavke ima pravo podnijeti pisanu predstavku i sudjelovati u saslušanju u svim predmetima pred vijecem ili Velikim vijecem.

2 Predsjednik suda može, u interesu ispravnoga postupanja, pozvati visoku stranu ugovornicu koja nije strana u postupku ili svaku zainteresiranu osobu koja nije podnositelj predstavke da podnesu pisanu predstavku ili sudjeluju u saslušanju.

Clanak 37. - Skidanje predstavki

1 Sud u svakoj fazi postupka može odluciti da skine predstavku s popisa predmeta ako se na temelju okolnosti može zakljuciti:

a da podnositelj predstavke ne namjerava dalje sudjelovati u postupku ili

b da je predmet razriješen ili

c da iz svakoga drugog razloga koji Sud utvrdi nije više opravdano nastaviti sa ispitivanjem predstavke.

Medutim, Sud nastavlje s isipitivanjem predstavke ako je to potrebno radi poštivanja ljudskih prava ustanovljenih Konvencijom i protokolima uz nju.

2 Sud može odluciti da predstavku vrati na svoj popis predmeta ako smatra da okolnosti to opravdavaju.

Clanak 38. - Ispitivanje predmeta i postupak prijateljskoga rješenja

1 Ako Sud proglasi predstavku prihvatljivom, on:

a nastavlja ispitivanje predmeta zajedno sa zastupnicima strana i, ako je to potrebno, preuzima istragu, za ciju ce mu uspješnu provedbu države koje su u pitanju pružiti sve potrebne olakšice;

b stavlja se na raspolagnje zainteresiranim stranama u sporu kako bi se postiglo prijateljsko rješenje, zasnovano na poštivanju ljudskih prava koja su utvrdena Konvencijom i protokolima uz nju.

2 Postupak koji se vodi sukladno stavku 1. b povjerljive je prirode.

Clanak 39. - Postizanje prijateljskoga rješenja

Ako se postigne prijateljsko rješenje, Sud skida predmet sa svojeg popisa odlukom koja sadrži kratak opis cinjenica i postignutoga rješenja.

Clanak 40. - Javna rasprava i pristup dokumentima

1 Rasprave su javne, izuzev ako Sud u posebnim okolnostima ne odluci drukcije.

2 Dokumenti što su pohranjeni kod Tajnika dostupni su javnosti, izuzev ako predsjednik Suda ne odluci drukcije.

Clanak 41. - Pravicno zadovoljenje

Kad Sud utvrdi prekršaj Konvencije ili protokola uz nju, a unutrašnje pravo visoke strane ugovornice koja je u pitanju omogucava samo djelomicnu odštetu, Sud ce, ako je to potrebno, pružiti pravicno zadovoljenje oštecenoj strani.

Clanak 42. - Presude vijeca

Presude vijeca postaju pravosnažne u skladu s odredbama clanka 44., stavak 2.

Clanak 43. - Obracanje Velikome vijecu

1 U roku od tri mjeseca od dana donošenja presude vijeca svaka strana može, u posebnim slucajevima, zahtijevati da se predmet iznese pred Veliko vijece.

2 Odbor od pet sudaca Velikoga vijeca prihvatit ce zahtjev ako se predmet tice nekoga ozbiljnog pitanja, koje je u svezi s tumacenjem Konvencije ili je to ozbiljno pitanje od opce važnosti.

3 Ako odbor prihvati zahtjev, Veliko vijece odlucuje o predmetu presudom.

Clanak 44. - Konacna presuda

1 Presuda Velikoga vijeca je konacna.

2 Presuda vijeca postaje konacna:

a kad strane izjave kako nece zahtijevati da se predmet iznese pred Veliko vijece; ili

b tri mjeseca nakon donošenja presude ako se ne bude zahtijevalo da se predmet iznese pred Veliko vijece; ili

c kad odbor Velikoga vijeca odbije zahtjev za razmatranje temeljem clanka 43.

3 Konacna presuda se objavljuje.

Clanak 45. - Obrazloženje presuda i odluka

1 Obrazloženje se daje za presude i odluke kojima se predstavka proglašava prihvatljivom ili neprihvatljivom.

2 Ako presuda u cijelosti ili u jednom njezinu dijelu ne predstavlja jednoglasno mišljenje sudaca, svaki sudac ima pravo iznijeti izdvojeno mišljenje.

Clanak 46. - Obveznost i izvršenje presuda

1 Visoke strane ugovornice preuzimaju obvezu da se pokoravaju konacnoj presudi Suda u svakom predmetu u kojemu su strane.

2 Konacna se odluka Suda dostavlja Vijecu ministara, koje nadgleda njezino izvršenje.

Clanak 47. - Savjetodavna mišljenja

1 Na zahtjev Vijeca ministara Sud može davati savjetodavna mišljenja o pravnim pitanjima koja su u svezi s tumacenjem Konvencije i protokola uz nju.

2 Takva se mišljenja ne mogu baviti pitanjima koja se odnose na sadržaj ili obuhvat prava i sloboda ustanovljenih Dijelom i Konvencijom i protokolima uz nju, kao ni bilo kojim drugim pitanjem koje bi Sud ili Vijece ministara mogli razmatrati u svezi s postupcima koji se mogu pokrenuti na temelju Konvencije.

3 Za odluke Vijeca ministara da zahtijeva savjetodavno mišljenje Suda potrebna je vecina glasova predstavnika koji sudjeluju u radu Vijeca.

Clanak 48. - Savjetodavne ovlasti suda

Sud odlucuje spada li zahtjev za davanje savjetodavnoga mišljenja koji podnese Vijece ministara u njegove ovlasti koje su uvrdene clankom 47.

Clanak 49. - Obrazloženje savjetodavnih mišljenja

1 Savjetodavna mišljenja Suda se obrazlažu.

2 Ako savjetodavno mišljenje u cijelosti ili jednom svom dijelu ne predstavlja jednoglasno mišljenje sudaca, svaki sudac ima pravo iznijeti izdvojeno mišljenje.

3 Savjetodavna se mišljenja Suda dostavljaju Vijecu ministara.

Clanak 50. - Troškovi Suda

Troškove Suda snosi Vijece Europe.

Clanak 51. - Povlastice i imuniteti sudaca

Tijekom obnašanja svoje dužnosti suci uživaju povlastice i imunitete predvidene clankom 40. Statuta Vijeca Europe i sporazumima koji su doneseni na osnovi njega."

Clanak 2.

1 Dio V Konvencije postaje Dio III Konvencije; Clanak 57. Konvencije postaje Clankom 52. Konvencije; brišu se clanci 58. i 59. Konvencije, a clanci od 60. do 66. Konvencije postaju clancima 53. do 59. Konvencije.

2 Naslov I dijela Konvencije je "Prava i slobode", a naslov njihova III dijela Konvencije je "Ostale odredbe". Clanci od 1. do 18. i novi clanci od 52. do 59. Konvencije imaju naslove navedene u dodatku ovoga Protokola.

3 U novom clanku 56., stavak 1. nakon rijeci "da ce se" stoji "pod rezervom stavka 4. ovoga clanka"; u stavku 4. rijeci "Povjerenstva da prima žalbe" zamjenjuju se rijecima "Suda da prima predstavke", a rijeci "u skladu sa clankom 25. ove Konvencije" zamjenjuju se rijecima "prema odredbama clanka 34. ove Konvencije". U novom clanku 58., stavak 4, rijeci "clanka 63." zamjenjuju se rijecima "clanka 56."

4 Protokol i Konvencija mijenjaju se i dopunjuju kako slijedi:

a clanci imaju naslove navedene u dodatku ovoga Protokola;

b u posljednjoj recenici clanka 4. rijeci "clanka 63." zamjenjuju se rijecima "clanka 56."

5 Protokol broj 4 mijenja se i dopunjuje kako slijedi:

a clanci imaju naslove navedene u dodatku ovoga Protokola;

b u clanku 5., stavak 3. rijeci "clanka 63. "zamjenjuju se rijecima "clanka 56."; dodaje se novi stavak 5, koji glasi:

"Svaka država koja je dala izjavu u skladu sa stavkom 1. ili 2. ovoga clanka može u svako doba izjaviti, u ime jednoga ili više teritorija na koje se izjava odnosi, kako prihvaca ovlasti Suda da prima predstavke od pojedinaca, nevladinih organizacija ili skupina pojedinaca sukladno odredbama clanka 34. Konvencije, a u odnosu na sve ili bilo koji od clanaka od 1. do 4. ovoga Protokola";

c briše se stavak 2. clanka 6.

6 Protokol broj 6 mijenja se i dopunjuje kako slijedi:

a clanci imaju naslove navedene u dodatku ovoga Protokola:

b u clanku 4. rijeci "na temelju clanka 64. "zamjenjuju se rijecima "na temelju clanka 57.".

7 Protokol broj 7 mijenja se i dopunjuje kako slijedi:

a clanci imaju naslove navedene u dodatku ovoga Protokola;

b u clanku 6., stavak 4. rijeci "clanka 63." zamjenjuju se rijecima "clanka 56."; dodaje se novi stavak 6, koji glasi:

"Svaka država koja je dala izjavu u skladu sa stavkom 1. ili 2. ovoga clanka može u svako doba izjaviti, u ime jednoga ili više teritorija na koje se izjava odnosi, kako prihvaca ovlasti Suda da prima predstavke od pojedinaca, nevladinih organizacija ili skupina pojedinaca sukladno odredbama clanka 34. Konvencije, a u odnosu na sve ili bilo koji od clanaka od 1. do 5. ovoga Protokola";

c briše se stavak 2. clanka 7.

8 Ukida se Protokol broj 9.

Clanak 3.

1 Ovaj je Protokol ovjeren za potpisivanje državama clanicama Vijeca Europe potpisnicama Konvencije, koje mogu ocitovati svoj pristanak da budu vezane:

a potpisom bez rezerve glede ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja; ili

b potpisom pod rezervom glede naknadne ratifikacije, prihvacanja ili potvrdivanja.

2 Dokumenti o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju pohranjuju se kod Glavnoga tajnika Vijeca Europe.

Clanak 4.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvoga dana u mjesecu nakon isteka razdoblja od jedne godine od nadnevka kad su sve clanice Konvencije ocitovale svoj pristanak da budu vezane Protokolom u skladu s odredbom clanka 3. Izbori za nove suce i druge djelatnosti u svezi s uspostavom novoga Suda u skladu s odredbama ovoga Protokola mogu se vršiti od dana kad sve clanice Konvencije ocituju svoj pristanak da budu vezane Protokolom.

Clanak 5.

1 Bez štete za odredbe stavka 3. i stavka 4. koji slijede, mandati sudaca, clanova Povjerenstva, tajnika i zamjenika tajnika istjecu kad ovaj Protokol stupi na snagu.

2 Predstavke koje Povjerenstvo razmatra, a koje nisu proglašene prihvatljivim do dana kad ovaj Protokol stupi na snagu, razmatrat ce Sud sukladno odredbama ovoga Protokola.

3 Predstavke koje su proglašene prihvatljivim zakljucno s danom kad ovaj Protokol stupi na snagu, clanovi Povjerenstva nastavljaju razmatrati tijekom razdoblja od jedne godine nakon toga nadnevka. Predstavke cije razmatranje nije zakljuceno tijekom spomenutoga roka upucuju se Sudu, koji ih razmatra kao prihvatljive predmete sukladno odredbama ovoga Protokola.

4 U svezi s predstavkama za koje je Povjerenstvo nakon stupanja na snagu ovoga Protokola usvojilo izvješce u skladu s prijašnjim clankom 32. Konvencije, izvješce se upucuje stranama, koje ga ne smiju objaviti. Predmet se može uputiti Sudu sukladno odredbama koje su se primjenjivale prije nego što je ovaj Protokol stupio na snagu. Odbor Velikoga vijeca odreduje hoce li jedno od vijeca ili Veliko vijece odlucivati o predmetu. Ako o predmetu odlucuje vijece, njegova je odluka konacna. Predmete koji nisu upuceni Sudu razmatra Vijece ministara sukladno odredbama prijašnjega clanka 32. Konvencije.

5 Predmeti koje razmatra Sud, a u svezi s kojima nije donijeta odluka do momenta stupanja na snagu ovoga Protokola, upucuju se Velikome vijecu Suda, koje ih razmatra sukladno odredbama ovoga Protokola.

6 Predmete koje razmatra Vijece ministara, a o kojima do dana stupanja na snagu ovoga Protokola nije donesena odluka na temelju prijašnjega clanka 32. Konvencije, rješava Vijece ministara u skladu s tim clankom.

Clanak 6.

Ako je visoka strana ugovornica dala izjavu kojom priznaje ovlasti Povjerenstva ili jurisdikciju Suda na temelju prijašnjih clanaka 25. ili 46. Konvencije u svezi s pitanjima koja su nastala ili se zasnivaju na cinjenicama što su se dogodile nakon davanja svake takve izjave, to ogranicenje nastavlja važiti i za jurisdikciju Suda na temelju ovoga Protokola.

Clanak 7.

Glavni tajnik Vijeca Europe obavještava države clanice Vijeca o:

a svakom potpisu

b pohranjivanju svakoga dokumenta o ratifikaciji, prihvacanju ili potvrdivanju

c svakom nadnevku stupanja na snagu ovoga Protokola u skladu sa clankom 3

d svakom drugom spisu, notifikaciji ili izjavi u svezi s ovim Protokolom.

U potvrdu cega su niže potpisani, propisno ovlašteni za tu svrhu, potpisali ovaj Protokol.

Uradeno u Strasbourgu 11. svibnja 1994. godine, na engleskome i francuskom jeziku, pri cemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku, koji se pohranjuje u arhivima Vijeca Europe. Glavni ce tajnik dostaviti ovjerene primjerke svakoj vladi potpisnici.

Dodatak

Naslovi clanaka koji se unose u tekst Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih protokola[1]

Clanak 1. - Obveza poštovanja ljudskih prava
Clanak 2. - Pravo na život
Clanak 3. - Zabrana mucenja
Clanak 4. - Zabrana ropstva i prinudnoga rada
Clanak 5. - Pravo na slobodu i sigurnost
Clanak 6. - Pravo na pravicno sudenje
Clanak 7. - Kažnjavanje samo temeljem zakona
Clanak 8. - Pravo na poštivanje privatnoga i obiteljskoga
Clanak 9. - Sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti
Clanak 10. - Sloboda izražavanja
Clanak 11. - Sloboda okupljanja i udruživanja
Clanak 12. - Pravo na sklapanje braka
Clanak 13. - Pravo na djelotvorni pravni lijek
Clanak 14. - Zabrana diskriminacije
Clanak 15. - Odstupanje u izvanrednim okolnostima
Clanak 16. - Ogranicenja politcke djelatnosti stranaca
Clanak 17. - Zabrana zlouporabe prava
Clanak 18. - Granice korištenja ogranicenja prava

(…(
Clanak 52. - Upiti Glavnom tajniku
Clanak 53. - Osiguravanje postojecih ljudskih prava
Clanak 54. - Ovlasti Vijeca ministara
Clanak 55. - Iskljucenje drugih nacina za rješavanje spora
Clanak 56. - Teritorijalna primjena
Clanak 57. - Rezerve
Clanak 58. - Otkazivanje
Clanak 59. - Potpis i ratifikacija

Protokol

Clanak 1. - Zaštita imovine
Clanak 2. - Pravo na obrazovanje
Clanak 3. - Pravo na slobodne izbore
Clanak 4. - Teritorijalna primjena
Clanak 5. - Odnos prema Konvenciji
Clanak 6. - Potpis i ratifikacija

Protokol broj 4.

Clanak 1. - Zabrana dužnickoga zatvora
Clanak 2. - Sloboda kretanja
Clanak 3. - Zabrana protjerivanja vlastitih državljana
Clanak 4. - Zabrana skupnoga protjerivanja stranaca
Clanak 5. - Teritorijalna primjena
Clanak 6. - Odnos prema Konvenciji
Clanak 7. - Potpis i ratifikacija

[1] Ovim su Protokolom vec dodani naslovi novim Clancima od 19. do 51. Konvencije.

Protokol broj 6.

Clanak 1. - Ukidanje smrtne kazne
Clanak 2. - Smrtna kazna za vrijeme rata
Clanak 3. - Zabrana odstupanja
Clanak 4. - Zabrana rezervi
Clanak 5. - Teritorijalna primjena
Clanak 6. - Odnos prema Konvenciji
Clanak 7. - Potpis i ratifikacija
Clanak 8. - Stupanje na snagu
Clanak 9. - Funkcije depozitora

Protokol broj 7.

Clanak 1. - Proceduralne zaštite u svezi s protjerivanjem stranaca
Clanak 2. - Pravo na žalbu u kaznenim predmetima
Clanak 3. - Naknada za pogrešnu presudu
Clanak 4. - Pravo da se ne bude suden ili kažnjen dvaput po istom predmetu
Clanak 5. - Jednakost supružnika
Clanak 6. - Teritorijalna primjena
Clanak 7. - Odnos prema Konvenciji
Clanak 8. - Potpis i ratifikacija
Clanak 9. - Stupanje na snagu
Clanak 10. - Funkcije depozitora